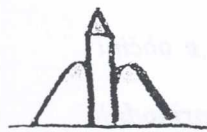

LIPNICA

Moravske Toplice Občasni informativni list občine

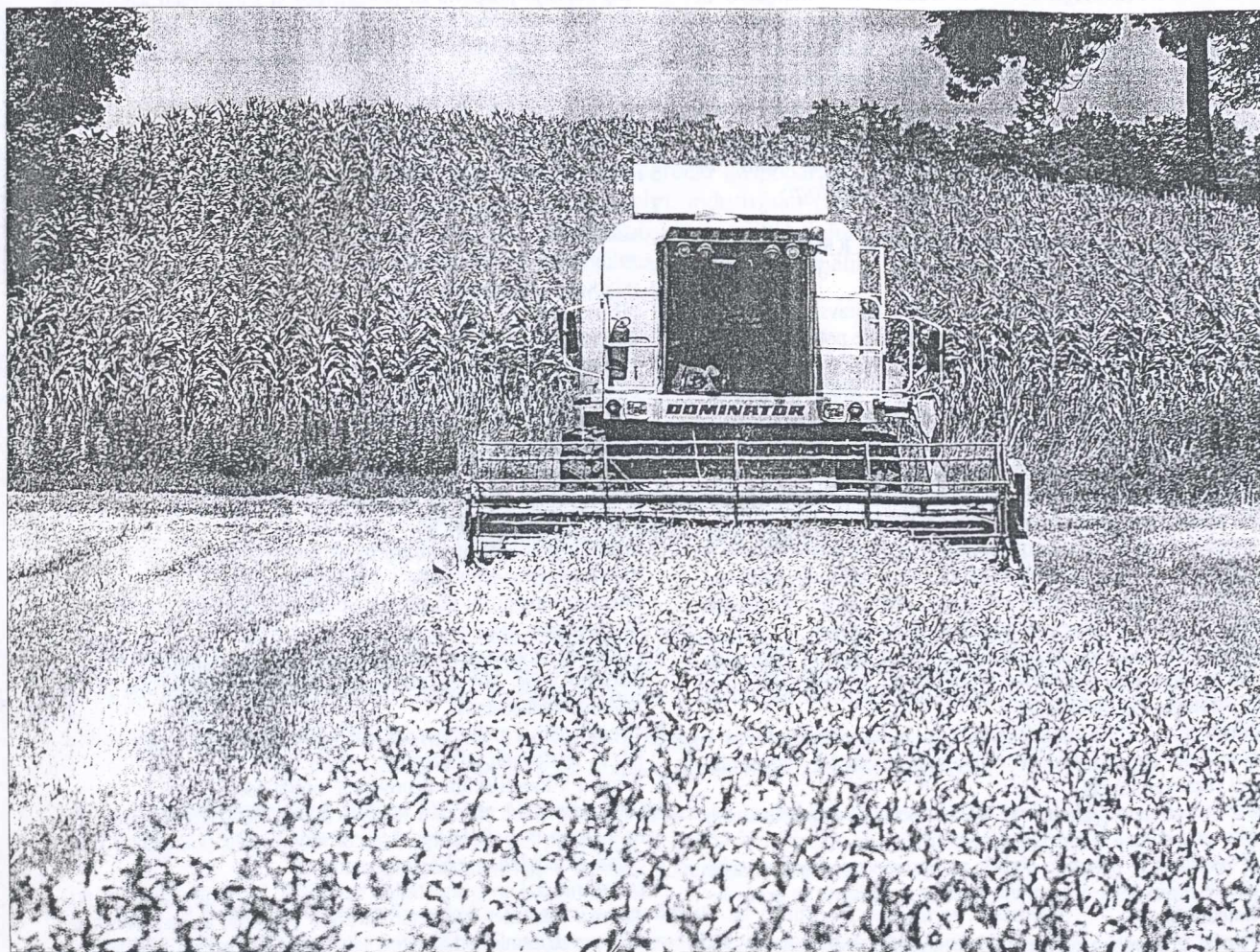

foto: MTC Popižak

Žetev je pred vrati. Kako bo narava letos poplačala prizadevno delo pridelovalcev? In kako ga bo podcenila država s svojimi tržnimi redi? Strokovnjaki pa ugotavljajo, da smo na področju kmetijstva najslabše pripravljeni na soočenje z Evropo.

UVODNIK

Osemnajsta številka Lipnice izhaja na desetih straneh in je posejana s pisanim gradivom, kot so: poročilo o izredni seji sveta, ki je ob navzočnosti državnega podsekretarja in pomurskih poslancev razpravljalo o (ne)učinkovitosti kmetijske politike v Sloveniji, polemiziramo s stališči direktorja zdravilišča, poročamo o dogajanju v turizmu in gostinstvu, pa o kulturnem življenju, obširno tokrat tudi o športu, predvsem pa bi rad opozoril bralce na razpis za nagrade in priznanja občine Moravske Toplice za leto 1998, ki bodo podeljene ob 2. prazniku občine v začetku septembra. TIC Moravske Toplice razpisuje natečaj za najlepše urejeno domačijo.

Ne pozabimo: v obeh primerih gre za javni natečaj in to pomeni, da tisti, ki jih ne boste predlagali, ne morejo biti nagrajeni, pa naj ste še tako globoko prepričani, da si nagrado ali priznanje resnično zaslužijo.

Ludvik SOČIČ

POSEBEJ OPOZARJAMO

**RAZPIS
ZA OBČINSKA
PRIZNANJA
IN NAGRADO**
(STR. 3)

**RAZPIS
ZA NAJLEPŠE
UREJENO
DOMAČIJO**
(STR. 5)

PROSTORSKI PLANI OBČINE

25. maja 1998 je Občinski svet Občine Moravske Toplice sprejel dopolnitve prostorskih planov občine.

Dopolnitve prostorskih planov si lahko ogledate na upravi občine ob uradnih urah v času od 22. do 30. junija 1998.

O PROBLEMATIKI V KMETIJSTVU

Občinski svet občine Moravske Toplice je svojo 4. izredno sejo namenil problematiki v kmetijstvu, predvsem naslednjim vprašanjem:

- 1. Podpora Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano programom kmetijstva v občini in posameznim kmetom na tem območju*
- 2. Sanacija naravnih nesreč v kmetijstvu v letu 1997 ter reševanje teh problemov v prihodnje*
- 3. Analiza uresničevanja stališč, oblikovanih na Pomurskih kmetijskih forumih, ki smo jih v lanskem letu organizirali v Moravskih Toplicah*

Po obširni razpravi, v kateri so razen župana Franca Cipota, članov Občinskega sveta ter odbora za kmetijstvo in prehrano, sodelovali še Igor Hrovatič – državni podsekretar Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP), Andrej Gerenčer – podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije (DZ RS), Geza Džuban – poslanec DZ RS in Janko Slavič – vodja Kmetijske svetovalne službe pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu za Pomurje, so člani občinskega sveta sprejeli sklepe s stališči in predlogi:

PODPORA MINISTRSTVA PROGRAMOM KMETIJSTVA V OBČINI IN POSAMEZNIM KMETOM

1. Za realizacijo Strategije kmetijstva v občini Moravske Toplice in Razvojnega programa sadjarstva na Goričkem je potrebno vključiti vsa možna sredstva iz različnih virov.
2. Nameniti je potrebno več intervencijskih sredstev MKGP našemu območju, saj se posamezna območja pri ministrstvu neenakovredno obravnavajo (prevelik poudarek gorskim kmetijam), zato ostaja velik del pomurskih kmetov brez možnosti koriščenja teh sredstev.
3. Povečati je potrebno sredstva občinam z veliko površino obdelovalne zemlje in velikim deležem prebivalstva, ki živi neposredno ali posredno od kmetijstva oz. sredstva za kmetijstvo vključiti v zagotovljeno porabo občin. Predlagamo, da se občinam namenjaajo sredstva glede na deleže kmečkega prebivalstva, kmetijskih zemljišč in bruto družbenega prihodka od kmetijstva.
4. Sredstva prispevkov za zdravstvena spričevala živali in VHS službe naj se namenijo v občinske proračune za uresničevanje kmetijske strategije (za živalorejo).
5. Pripraviti je potrebno modele kmetij za posamezna področja v tehnološkem, ekonomskem in ekološkem smislu ter vzorec vlaganj v razširitev kmetij.
6. Izdelati je potrebno prehransko bilanco Slovenije z upoštevanjem pričakovane porabe v turizmu.
7. S subvencijami je potrebno skrbeti za postopno prestrukturiranje kmetijske proizvodnje v Pomurju nazaj v govedorejo in sonaravno kmetovanje.
8. Omogočiti je potrebno najem ugodnih posojil za povečanje kmetij (možnost ustanovitve sklada za financiranje kmetijskih projektov).
9. Predlagamo, da se sredstva Sklada za regionalni razvoj iz Ribnice ne delijo kot krediti Sklada, ampak kot krediti bank, saj bi se na ta način nekajkrat multiplicirala. Ob tem se naj bistveno manjša sredstva namenijo komisijiskim stroškom bank in zavarovanju kredita.
10. Razpisi MKGP naj bodo objavljeni čim prej v začetku leta oz. najkasneje v prvem polletju, kar je zavezujoče tudi za sprejem državnega proračuna. Razpisi namenjeni podporam kmetov naj bodo objavljeni tudi v časopisih in drugih medijih. Razpisni roki naj ne bi bili krajši od 45 dni predvsem zaradi priprave dokumentacije in obveščanja kmetov.

SANACIJA NARAVNIH NESREČ V KMETIJSTVU

1. Spremeniti je potrebno zakonodajo o naravnih nesrečah, predvsem o obrambi pred točo in sredstva preusmeriti v subvencije za postavitve mrež proti toči v najintenzivnejših kulturah ter v oblike podpore pri zavarovalnih premijah.

2. Oškodovanim pridelovalcem po naravnih nesrečah v letu 1997 se naj odpišejo prispevki za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje ter sorazmerni del davka iz KD, vezan na poškodovane posevke, kar je obljubil minister za kmetijstvo g. Ciril Smrkolj ob ogledu škode po toči.
3. Čimprej je potrebno rešiti vloge za povrnitev škode po elementarnih nesrečah v letu 1997.

STALIŠČA POMURSKIH KMETIJSKIH FORUMOV

1. **Spremeniti je potrebno:**
  - zakonodajo o naravnih nesrečah,
  - zakonodajo o skladnejšem regionalnem razvoju s posebnim poudarkom na obmejnih demografsko ogroženih pokrajinah oddaljenih od mestnih centrov ter za te zagotoviti posebne ukrepe pri intervencijah v kmetijstvu.
2. **Pri cenovni politiki je potrebno:**
  - z zaščitnimi ukrepi omogočiti prodajo proizvodov s kmetij in pravočasna plačila odkupljenih proizvodov,
  - sprejeti tržne rede za pomembne kmetijske proizvode,
  - pri oblikovanju cen kmetijskih proizvodov upoštevati stanje kmetijstva, ki je v fazi prestrukturiranja in izračune lastnih cen proizvodov Kmetijskega inštituta Slovenije,
  - kmetom pomagati z znižanjem ali popolno odpravo prometnega davka za porabljeno nafto v kmetijstvu,
  - kmetijam omogočiti doseganje paritetnega dohodka s sonaravnim kmetovanjem.
3. **Ugotoviti je potrebno stanje brezposelnosti v kmetijstvu**, ki je bistveno večje, kot ga prikazujejo statistični podatki, saj gre za prikrito brezposelnost.
4. **Vzpodbujati je potrebno organiziranje kmetov v okviru združenj in društvenih združenj.**
5. **V zvezi s kmetijskimi zemljišči je potrebno:**
  - takoj pristopiti k manjšim komasacijam zemljišč, primernih za trajne nasade in poljedelstvo, kjer bi moral imeti pomembno vlogo Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov,
  - spremeniti zakon o kmetijskih zemljiščih, ki bi naj omogočil prodajo oz. razdelitev zaščitene kmetij v primerih, ko ni naslednika,
  - odkupovati zemljo od kmetov, kar bi naj bila naloga Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov in jo pod ugodnimi pogoji dajati v dolgoročni zakup kmetom oz. kmetijam v preusmerjanju,
  - evidentirati potrebe po namakanju, zagotoviti potrebna sredstva za namakanje in male namakalne sisteme opredeliti kot investicijo, ki ne posega v prostor,
  - stimulirati predajo kmetije starejših kmetov naslednikom s tem, da bi s predajo kmetije kmet ob določeni starosti prejemal pokojnino.
6. **V zvezi s pokojninskim in invalidskim zavarovanjem je potrebno:**
  - razmejiti in prolongirati nepravočasno plačane obveznosti kmeta za razvoj iz naslova pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja za nazaj s tem, da se za zamudo ne obračunavajo zamudne obresti,
  - osnovo za obvezno pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, ki je določena z vrednostjo KD 104.000 SIT, povečati s faktorjem 1,5 in s tem omogočiti, da se kmetje sami odločajo za obliko zavarovanja,
  - proučiti možnost odkupa zemlje od kmetov na način, da se ostarelim kmetom zagotovi starostna renta,
  - pripraviti programe kolektivnega zavarovanja kmetov pri zavarovalnicah.

RAZPIS

Na podlagi 11. člena Odloka o priznanjih in nagradi
Občine Moravske Toplice (Uradni list RS, št. 35/97)
komisija za priznanja in nagrade objavlja

R A Z P I S **ZA PODELITEV PRIZNANJ IN NAGRADE** **OBČINE MORAVSKE TOPLICE ZA LETO 1998**

I.

Občina Moravske Toplice podeljuje priznanja in nagrado občine Moravske Toplice posameznikom za pomembna dejanja, življenjsko delo in dosežke; podjetjem, samostojnim podjetnikom, zavodom, društvom, strankam, krajevnim skupnostim in drugim organizacijam se lahko podelijo za pomembne dosežke na področju gospodarskega ali splošnega razvoja (kmetijstvo, turizem in gostinstvo, obrt, industrijska proizvodnja itd.), družbenih dejavnosti (kultura, šport, izobraževanje itd.), informiranja, gasilstva in reševanja, pri delu drugih društev, reševanju manjšinske problematike ter razvoju posameznih dejavnosti oziroma krajev v občini.

II.

Priznanja in nagrade Občine Moravske Toplice:

1. Naziv Častni občan
2. Priznanje Občine Moravske Toplice
3. Velika zahvalna listina
4. Nagrada Občine Moravske Toplice

III.

Naziv Častni občan Občine Moravske Toplice se podeljuje posamezniku za posebno pomembna dejanja, delo in zasluge, ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju, ugledu in uveljavljanju Občine Moravske Toplice v državi ali na mednarodnem področju.

Priznanje Občine Moravske Toplice se podeljuje za pomembna dejanja in dosežke na področjih iz 1. točke tega razpisa, dosežene v zadnjem obdobju.

Velika zahvalna listina Občine Moravske Toplice se podeljuje za dosežke na področjih iz 1. točke tega razpisa, ki so prispevali k uveljavitvi občine in njeni specifični prepoznavnosti v širšem slovenskem prostoru.

Nagrada Občine Moravske Toplice se podeljuje za izjemno pomembne dosežke na katerem koli področju delovanja, za sistematično in dosledno delo pri razvijanju gospodarskih dejavnosti, negovanju in razvijanju kulturnih vrednot, za izjemne športne in druge dosežke, ki nosilca uvrščajo v vrh državnih in mednarodnih tekmovanj, ustvarjalnih dosežkov na področju raziskovanja, umetniškega delovanja in na drugih področjih.

Predloge za podelitev priznanj in nagrade občine lahko podajo posamezniki, skupine občanov, politične stranke, župan, krajevne skupnosti, podjetja, zavodi, društva ter druge organizacije in skupnosti.

Predlog mora vsebovati podatke o kandidatu za priznanje oziroma nagrado z utemeljitvijo predloga ter podatke o predlagatelju.

Pisne predloge je potrebno posredovati do 20. julija 1998 na naslov:
OBČINA MORAVSKE TOPLICE, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice
s pripisom: »Razpis – komisija za priznanje in nagrado«.

Predsednik komisije za priznanja in nagrado: Ludvik SOČIČ

ZDRAVILIŠČE JE HOTELO OBČINO IZIGRATI

Ali se direktor zdravilišča Moravske Toplice (ZMT) boji soočenja župana in nadzornega sveta delniške družbe oziroma koliko o stališčih, ki jih zastopa direktor, ve nadzorni svet ZMT?

Od ustanovitve nove lokalne skupnosti s sedežem v Moravskih Toplicah so pretekla dobra tri leta in mirno lahko zapišem, da je seznam dosežkov na vseh področjih v tem obdobju dovolj dolg in bogat, da ga ob koncu mandata z veseljem podpisem skupaj s člani občinskega sveta, ki smo v tem obdobju krojili občinsko politiko. Naš interes je bil in ostaja podpirati razvoj dejavnosti, ki imajo največ možnosti za uspešno poslovanje, predvsem pa pomagati pri dvigu splošnega in tudi osebnega standarda ljudi v našem okolju. Vse to pa je način, da tudi prihodnjim generacijam zapustimo čim bolj neokrnjen, čist in zdrav prostor. Zato nam ni vseeno, ali se bo kdo obnašal do okolja, kot se mu zdi kratkoročno najbolj dobičkonosno, za prihodnost pa mu je kaj malo mar. Za skupno reševanje pa so vedno potrebni sogovorniki, ki imajo dovolj volje in znajo sklepati kompromise. Primer je reševanje komunalnih problemov v naselju in predvsem zdravilišču Moravske Toplice.

Na ta način smo se pripravljali na pogovore z vodstvom ZMT o novih investicijah v zdravilišču, ki nujno zahtevajo tudi reševanje povečanih potreb čiščenja vode. Obstoječa čistilna naprava v ZMT je namreč po podatkih strokovnih studij, ki so jih naročili v ZMT, preobremenjena, zato jo je treba nujno dograditi ali postaviti novo. Poleg tega je vezana na Titanov potok in Lipnico, ki kot prevzemnika odplak po pretočnosti še zdaleč ne dosega potrebnih količin vode. Zato je Lipnica v vsem svojem toku (6 km) popolnoma onesnažena, brez slehernega življenja in nevarna za podtalnico. Na območju ob Lipnici, kjer so bogate zaloge pitne vode in je več zajetij za skoraj polovico vseh prebivalcev, je namreč po analizah vedno več zdravju nevarnih primesi.

Razumljivo je torej, da smo v občini sprejeli odlok, s katerim zahtevamo, da se čistilna naprava na tej lokaciji ne širi več, temveč se za potrebe zdravilišča in naselja Moravske Toplice, pa tudi drugih naselij (Norsinci, Lukačevci, Mlajtinci) zgradi nova sodobna čistilna naprava na Ledavi, najbližjem večjem vodotoku. Ker gre po grobih predračunih za investicijo, vredno približno 400 milijonov tolarjev, smo že v odloku predvideli, da se lahko čistilna naprava izvaja po fazah. Po predlogu medsebojnega dogovora, ki je že bil potrjen na občinskem svetu, je bilo zdravilišče dolžno zagotoviti le eno tretjino stroškov čistilne naprave in lastni delež za komunalni kolektor, za kolektor termo-mineralne vode pa bi seveda moralo ZMT zagotoviti vsa sredstva, saj bi ga uporabljalo samo ono. Zelo pomemben pa je bil predlog načina financiranja. Dogovorjeno je bilo, da zdravilišče v zameno ne plača komunalnega prispevka za gradnjo novega apartmajskega naselja, čeprav gre za čisto gradnjo za trg in glavni investitor sploh ni zdravilišče, temveč podjetje, ki se ukvarja s to dejavnostjo in ustvarja dobiček, ki ga seveda ne vrača v naše okolje. ZMT bi torej ugodno rešilo problem čiščenja odplak. Z Ministrstvom za okolje in prostor in drugimi državnimi institucijami smo že opravili prve pogovore o možnostih za ugodne kredite, sredstva Phare, morda celo za koncesijsko izgradnjo, če ne bi bilo možno najti ustreznih virov za kritje finančne konstrukcije. Predlagali smo tudi ustanovitev komisije predstavnikov obeh zainteresiranih strani, ki bi sodelovala pri izbiri izvajalca in bi spremljala

izvajanje del, in ponudili možnost, da ZMT ne nakazuje sredstev na račun občine, temveč direktno izvajalcu, da ne bi prihajalo do dvomov o porabi sredstev. Pogovori so tekli kot po maslu, vendar se je stvar ustavila, ko je bilo treba dogovorjeno podpisati. Vodstvo ZMT je naenkrat zahtevalo, da občina pred podpisom izda potrdilo o plačilu oziroma oprostitvi komunalnega prispevka za drugo fazo izgradnje apartmajskega naselja in da se pogodba o skupnem reševanju problemov okolja podpiše šele, ko bo investicijo potrdil nadzorni svet ZMT. Občina, ki jo je vodstvo ZMT poskušalo prefinjeno izigrati že pri dogovoru o gradnji prve faze apartmajskega naselja, seveda ne more na osnovi tako nedorečenega ustnega zagotovila izdati odločbe, s katero bi ZMT oprostila plačila komunalnega prispevka. Tako stališče je bilo jasno opredeljeno v sklepih občinskega sveta. Ob tem pa je treba še zapisati, da prva odločba upravne enote o komunalnem prispevku za apartmajske naselje Prekmurska vas še zdaleč ni dokončno odpravljena, saj bo občina o višini komunalnega prispevka za že zgrajeno naselje še enkrat odločala, ko bo dobila vse akte, ki so potrebna osnova za obračun prispevka. Tudi izdelavo programa bomo seveda morali kmalu zaračunati. Vodstvo ZMT se je zelo hitro odločilo za tožbo na sodišču za izterjavo

plačanega delnega prispevka za prvo fazo gradnje apartmajev: še preden je zadeva sploh dokončno odločena v upravnem postopku. Upam, da bodo nastale stroške sodbe znali ustrezno razložiti svojemu nadzornemu organu. Da kljub temu z muko dogovorjenega ne zavržemo, sem želel problem predstaviti nadzornemu svetu delniške družbe ZMT, vendar je bilo rečeno, da se za takšne »malenkosti« organ ne bo sestajal in da bodo svojo »resnico« povedali javnosti in poiskali »pravico« na sodišču. To se je tudi zgodilo, čeprav sem osebno opozoril direktorja, da bomo morali v tem primeru stvar objaviti tudi z druge strani, za ZMT manj prijetne strani. Zanimivo je še, da se na moje pisanje istemu organu (nadzornemu svetu) v juniju 1996 ni nihče odzval. Morda pa pošta, ki je bila sicer naslovljena na upravo podjetja, ni bila predana članom nadzornega sveta. Verjetno bi že takrat lahko uredili veliko problemov, ki danes vedno bolj prihajajo v ospredje. Da bi bila ironija še večja, me je direktor ZMT obtožil, da sem z neresnicami vplival na zmanjšanje obiska gostov. O tem lahko zapišem samo to, da bom zelo enostavno dokazal stvari, ki sem jih izjavil, če so bile točno zapisane. Nekatere izjave namreč niso bile.

Franc CIPOT, župan

KOMENTAR

BIKOBORBA Z OBČUTKOM TRPKOSTI

Silovitost bikoborskih bojov med Zdraviliščem Moravske toplice (beri: Dušanom Bencikom, direktorjem) in Občino Moravske Toplice (beri: Ferijem Cipotom, županom) je na videz nekoliko uplahnila, torejadorja sta se očitno povmnila k vsakodnevnim opravilom.

Položaj pa ostaja hudo neprijeten.

Za čiščenje in čistilno napravo gre.

O (ne)učinkovitosti sedanje pri zdravilišču svoje čivkajo vrabci, svoje šušljajo laiki, svoje pa so povedali tudi strokovnjaki; vrabci in laiki opozarjajo na slabo čiščenje, na iztekanje vroče vode v Lipnico, na to, da v njej ni življenja in ne pogojev za življenje. Strokovnjaki pa ugotavljajo, da kapacitete čistilne naprave ne zadoščajo niti za sedanje potrebe zdravilišča, kaj šele za izjemno dinamično načrtovani prihodnji razvoj.

Najbolj neprijetno – da ne rečem neokusno – se mi pri vsej stvari zdi, da je z resnico morala v javnost občina, saj bi po logiki stvari nujno morala biti »zaveznik« zdravilišča. Dokumenti, ki so nam na razpolago, kažejo, da je šlo za dogovarjanje in predlog pogodbe. Namesto podpisa je občina prejela direktorjev ultimatum, da gre v javnost (medijsko javnost) z vestmi o tem, da se razvoj zdravilišča ovira, zdravilišče pa izsiljuje, če ne bo izdano mnenje občinskega sveta.

Ampak pustimo konkretne postopke, o njih bodo morali odločiti pristojni upravni in kot kaže tudi sodni organi.

Gre za nekatere bistvene stvari.

Prva je vsekakor ta, da se vodilni mož občine in prvi človek zdravilišča ne moreta dogovoriti o nobeni pomembnejši zadevi. In to ob tem, da občina nikoli doslej ni postavljala zdravilišča v vlogo molzne krave, ampak le iskala soglasje in voljo za nujne skupne investicijske posege.

Selitev oziroma priključitev na čistilno napravo na drugi lokaciji je ponudila v idealnem času

(potreba po sirjenju) in v idealnih okoliščinah (skupna investicija občine, zdravilišča in okoliških naselij). Seveda mi je popolnoma jasno, da strategijo razvoja firme lahko sprejemajo le znotraj nje, pa vendar javnosti – civilni in »oblastni« – ne more nihče preprečiti javno presojo o usmeritvah s stališč, ki niso le ali prvenstveno poslovna (smotna poraba prostora, ekologija, združljivost s tradicijo okolja itd. itd.). Občina se ni obnašala oblastniško, ampak predvsem kooperativno, dokler so obstajale možnosti za pogovarjanje. Direktor zdravilišča je s tiskovno konferenco sprožil plaz, pa naj se je tega zavedal ali ne. Oba akterja sta ostala v klovnovskih pozah, v posmeh kritične javnosti in nekritičnih posameznikov, srčno željnih aferic in afer in velikih senzacij. Teh žal ni bilo, tudi sproducirati jih ni bilo mogoče.

V bistvu gre za soočenja pogledov, ki vidijo predvsem koristi na kratek rok, z nekoliko širšimi obzorji, s pogledi, uprtimi tudi v čas, ko morda ne bo več možnosti, da bi se bili župani, svetniki in direktorji.

Direktor zdravilišča je v svoje argumentiranje vpletel tudi nakup in investiranje v Ljubljani (hotel Ilirija). Resni bralec se lahko le trpko namahne ob direktorjevem komentiranju (ker ne moremo investirati tu, bomo vložili drugam), saj gre za izrazito poslovno odločitev. Če gre za tolikšen investicijski potencial zdravilišča, mar ni čudno, da pri gradnji apartmajskega naselja (za trg in dobiček pri prodaji na trgu) sodeluje s tako neznatnim deležem, kot smo ga izvedeli ob odprtju prve faze naselja?

In bo mar torej občina kriva, če se »ilirjanski« projekt slučajno ne bo izšel najsrečneje?

Če g. direktor ne loči med razmišljujočimi svetniki in bleferji, bi bilo dobro, da bi kolikor toliko razlikoval vsaj med lastnim blefom in prethranimi poslovnimi odločitvami.

Ludvik SOČIČ

Vinska turistična cesta Goričko ENOTEN SISTEM OZNAČEVANJA POTI

Svetniki Občine Moravske Toplice so na zadnji seji med drugim obravnavali tudi idejni projekt Vinske turistične ceste (VTC) Goričko ter sistem označevanja teh poti.

Martina Vink Kranjec, strokovna sodelavka za kmetijstvo, gospodarstvo in drobno gospodarstvo v občinski upravi, je dejala, da je projekt Vinske turistične ceste Goričko izdelan za območje vseh sedmih goriških občin; glede na dejstvo, da vinorodni podokoliš Goričko obsega tudi ožjo vinorodno območje Kobilja, pa se je projektu priključila tudi Občina Kobilje, pa tudi del Občine Lendava, to je območje Dobrovniških in Strehovskih goric, naj bi bil vključen v omenjeno območje. Vinsko turistična cesta, katere začetek in konec bo pred domom Društva vinogradnikov Goričko v Ivanovcih, bo ob vinogradništvu vključevala tudi vse kulturne, zgodovinske in naravne znamenitosti Goričkoga.

Strokovna sodelavka je tudi povedala, da bodo za celotno območje vinske turistične ceste, kakor tudi za kolesarske in pešpoti ter za naravne, kulturne in druge znamenitosti uvedli enotni sistem označevanja, izdelali bodo zemljevid vinske turistične ceste za celotno goričko območje, postavili bodo informacijski pano z zemljevidom pred vinogradniškim centrom v Ivanovcih, nekaj manjših pa bodo namestili tudi drugod po Goričkem, sprejeli pa bodo tudi pravilnik o minimalnih pogojih za sodelovanje na VTC Goričko, pravilnik o uporabi zaščitnega znaka, seznam priporočenih jedi in drugo.

Na seji občinskega sveta Moravske Toplice je bil predstavljen tudi sistem označevanja teh poti, ki obsega znak, kažipot, usmerjevalni steber ter simbole. Tako naj bi bil znak, ki bo turiste in druge obiskovalce vodil po teh poteh, izdelan iz gline, ki bi bil visoko pečen in glaziran ter bi nosil motiv, katere elemente je še mogoče najti na starih prešah, vinskih sodih, brentah, tramovih hiš, v različicah pa se je ta znak pojavljal tudi kot dekorativni element na prekmurski lončeni posodi. Znaki naj bi bili nameščeni na usmerjevalnih stebrih, ki bodo izdelani iz suhega hrastovega lesa, nanje pa bodo pritrjeni tudi simboli, ki bodo smiselno nakazovali zanimivosti, ki si jih bo lahko obiskovalec ogledal na tej poti. Kot že samo ime pove, bodo usmerjevalne table goste usmerjale predvsem ob manjših cestah in poteh, ki sedaj večinoma niso označene. Kažipoti oziroma usmerjevalne poti pa bodo izdelane v enaki velikosti, kot so prometni znaki, bodo aluminijaste izvedbe z reflektivno folijo. Ves predlagan sistem označevanja morajo osvojiti oziroma morajo o njem izreči svoje mnenje vse občine, kjer bo potekala Vinska turistična cesta Goričko.

Kot zanimivost naj povemo še to, da je bila v zvezi z vinsko turistično cesto prvič predstavljena turistična karta Občine Moravske Toplice z vinsko cesto. V nakladi 3.000 izvodov jo je izdala

in založila Občina Moravske Toplice, finančno pa je turistično karto s tematskimi podatki ter naravnimi in kulturnimi znamenitostmi občine v slovenskem, angleškem, nemškem in madžarskem jeziku podprlo tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Geza GRABAR

Sejem vina Ljubljana '98 DOKONČNA UVELJAVITEV PREKMURSKIH VIN

Na nedavno končanem mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani je veliko zlato medaljo kot edini dobitnik med slovenskimi pridelovalci vin prejel vinogradnik Jožef Hancik iz Dobrovnika za renski rizling letnik '97. Hancikov renski rizling je tudi državni prvak.

Podobno kot na lanskoletnem sejmu je srebrno medaljo tudi tokrat prejel Miran Erniša iz Tešanovec. Prejel jo je za vzorec renskega rizlinga lanskoletnega pridelka.

Omeniti velja, da gre za eno največjih vinskih sejmskih prireditev na svetu. Z blizu 1.200 vzorci vin so sodelovali pridelovalci iz 28 držav.

Restavracija K rotundi v Selu MED NAJBOLJ PRILJUBLJENIMI

Ko so bralci Nedela glasovali o njihovih najbolj priljubljenih restavracijah v Sloveniji, so velikokrat omenjali tudi restavracije z našega konca, ob bakovskem Rajhu in polanskem Horvat-Lovenjaku tudi gostilno K rotundi v Selu, družinsko restavracijo Grabarjevih.

Branka in Jože Grabar sta jo odprla pred 20 leti, ko se je Jože vrnil v Prekmurje, s sabo pa pripeljal tudi izkušeno in podjetno gostinsko delavko, ženo Branko. Zdaj jima pri delu pomaga tudi sin.

In kaj privablja goste z vseh koncev Slovenije in tujine?

Prijeten ambient sredi slikovite goričke pokrajine, odlična kuhinja (mar ni to element, po katerem si gostilne najboljše zapomnimo?), vrhunska postrežba prijaznih gostiteljev, odlična vina, vinska klet s starinskimi vrati in staro prešo... Sicer pa so zelo zgovorno svoje mnenje povedali anketiranci: K rotundi se zmeraj radi vracamo.

»MOJA DEŽELA – LEPA IN ČISTA«

Turistična zveza Slovenije pod pokroviteljstvom Ministrstva za okolje in prostor ter Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem tudi letos organizira tekmovanje slovenskih krajev. Po splošnem prepričanju projekt prispeva h kakovosti življenja, urejenosti okolja, promociji turizma, kakovosti turistične ponudbe in razvoju turistične ter ekološke zavesti prebivalstva.

Komisija občine Moravske Toplice je prvi krog ocenjevanja opravila v mesecu juniju... ocenila osnovne šole in najboljšo predlagala regionalni komisiji. V drugem krogu, ki bo potekal v drugi polovici junija, bo komisija ocenila vse kraje v občini, ki spadajo v kategorijo »drugi kraji« in naj-

bolje urejeni kraj predlagala regionalni komisiji.

V občini Moravske Toplice pa bo ločeno od republiškega razpisa potekalo ocenjevanje **najbolje urejene hiše z okolico**, kmetije, gostinskega oziroma trgovskega lokala ali drugega objekta. Komisija vabi k sodelovanju občane, krajevne skupnosti, vaše odbore, turistična in druga društva ter organizacije, da predloge s pisno utemeljitvijo pošljejo občinski komisiji (TIC Moravske Toplice, Kranjčeva 3, z oznako »Najbolje urejena«) **do 1. avgusta 1998.**

Najbolje urejeno domačijo bomo razglasili ob občinskem prazniku.

Dodatne informacije dobite na TIC Moravske Toplice, tel.: 48 940.

DIMNIKI

Praktično ne poznamo hiše brez dimnika. Dimnik je nujno potrebna naprava v hiši, če imamo vgrajene klasične kurilne naprave. Toplotno energijo za ogrevanje že stoletja pridobivamo predvsem z zgorevanjem trdih, tekočih ali plinastih goriv. Zgorevanje je kemična reakcija, pri kateri se gorljive snovi v gorivu spajajo s kisikom iz zraka. S tem pridobivamo toploto, ki je pozitiven produkt, in dimne pline, ki so nezaželen produkt zgorevanja, zato jih moramo odvesti na prosto. Za odvod dimnih plinov potrebujemo dimnik. Dimni plini so ekološko škodljivi, zato skušamo pri izbiri kurilne in dimnovodne naprave zmanjšati obremenitev okolja.

Pod dimnovodne naprave spadajo: dimniški priključek – dimnovod, ki povezuje kurilno napravo z dimnikom, in dimnik. Sem pa prištevamo še opremo dimnika, kot so dimniški nastavek, kapa, omejevalnik vleka, razne lopute, nevtralizacijska posoda itd.

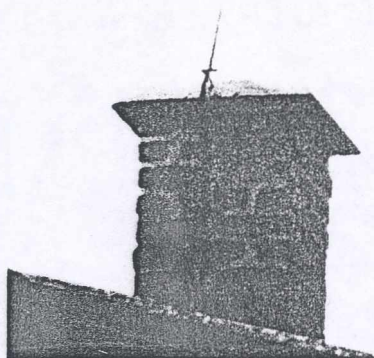
Dimnik je najbolj obremenjen sestavni del hiše, zato ga moramo zgraditi tako kakovostno, da prenese vse obremenitve, ki jim je izpostavljen, na kar pa pri gradnji ali prenovi dimnika radi pozabimo. Dimnik je izpostavljen visokim temperaturam, vlagi, kislinam, smoli, prahu, pepelu, sajam in vremenskim nevšečnostim. Torej moramo pri gradnji dimnika posvetiti posebno pozornost izbiri materialov in pravilni izvedbi.

Če dimnik ni kakovostno zgrajen, se na njem pojavijo poškodbe, zaradi česar ga je potrebno obnoviti. Sanacija je običajno sprejemljivejša od izgradnje novega dimnika, zato se zanjo pogosteje odločamo.

Za sanacijo obstoječega dimnika se odločamo tudi v primeru, ko zamenjamo kurilno napravo ali rekonstruiramo obstoječo ali ob zamenjavi goriva.

Najpogostejše poškodbe dimnika z vlago nastanejo, ko zamenjujemo kotel na trdo gorivo, priključen na zidani dimnik, s sodobnim grelnikom na tekoče ali plinasto gorivo. Kotel na trdo gorivo ima večjo količino dimnih plinov z visoko temperaturo kot pa sodobni grelnik. Poleg tega imajo dimni plini od trdih goriv relativno malo vlage in relativno nizko temperaturo kondenzacijske vlage. Tak tok dimnih plinov hitro segreje nad temperaturo kondenzacije in dimnik obratuje kot suhi dimnik.

Iz sodobnega kotla izhaja relativno majhna količina dimnih plinov z nizkimi temperaturami in veliko količino vlage. To pomeni relativno majhen toplotni tok z dimnimi plini, ki ne more dimnika segreti nad temperaturo kondenzacije. Če dimnik ni segret nad temperaturo kondenzacije vlage, se pojavlja kondenzacija vlage na notranji površini dimniške tuljave in prehaja na zunanji del dimnika.

Če dimnik ni odporen na vlago in kisline, pride do poškodb dimnika.

OSNOVNE NALOGE DIMNIKA – DIMNOVODNE NAPRAVE

Dimnovodna naprava ima naslednje naloge:

- Da zagotovi potreben podtlak – vlek za odvod dimnih plinov,
- Da zagotovi odvod zgorevalnega zraka,
- Da odvede dimne pline iz kurilne naprave v okolico,
- Da dimne pline odvede na tako mesto, da le-ti ne motijo bivalnega okolja oziroma da emisijo čim bolj porazdeli. Za zagotavljanje teh funkcij mora biti dimnik neoporečen, tako s strani požarne varnosti kot tudi s sanitarnega stališča in splošne varnosti.

IZBIRA KURILNE NAPRAVE

Na tržišču so različne kurilne naprave, zato je zelo pomembno, kakšno napravo bomo izbrali. Odločilni dejavniki pri izbiri so:

- moč kurilne naprave,
- vrsta goriva, za katero je kurilna naprava grajena,
- izkoristek zgorevanja,
- presek in višina dimnika.

Kurilno napravo za tekoče in plinasto gorivo izberemo z nadtlačnim gorilnikom, ki skrbi za dovod zgorevalnega zraka, in odvodom dimnih plinov. Take peči so varnejše in ekološko primernejše. Zgorevanje lahko točno nastavimo, zato je energijski izkoristek večji, dimni plini pa čistejši.

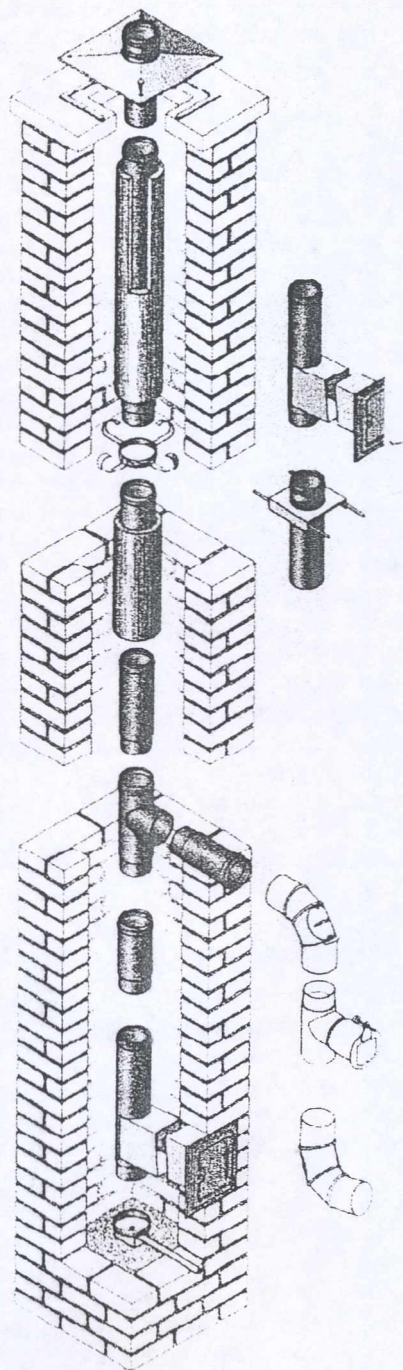
Moderne kurilne naprave morajo imeti dimnik, ki mora imeti naslednje lastnosti:

- ustrezen premer tuljave, ki mora biti ognjeodporna, odporna na kisline, odporna proti visokim temperaturam in koroziji,
- ustrezno efektivno višino,
- zagotavlja minimalni zahtevani vlek,
- se hitro segreje nad temperaturo kondenzacije,
- ima toplotno izolacijo,
- ima odvod kondenza.

Pomembno je, da je dimnik narejen strokovno, imeti mora certifikate, ki potrjujejo kakovost. Izvajalec del mora stranki obvezno predložiti izjave, garancijo in

originalne certifikate. Uporabnik kurilne naprave ali izvajalec po opravljeni sanaciji ali gradnji dimnika obvesti dimnikarsko organizacijo, ki opravi pregled in meritve dimne emisije.

Sanacija oziroma gradnja novega dimnika je zelo pomembno opravilo, zato je najbolje, da se uporabnik pred gradnjo posvetuje z dimnikarsko organizacijo, ki svetuje pri izbiri kurilne in dimnovodne naprave pa tudi pri premeru dimnika.

Shema dimnika

Članek je nastal v sodelovanju z dimnikarsko službo. Nadaljevanje sledi. V naslednji številki o dimnikarski službi.

MLADINSKI GASILSKI TABOR

Slavko Škerlak

Tudi v letošnjem letu bo Gasilska zveza Murska Sobota v sodelovanju z občinskim gasilskim poveljstvom Moravske Toplice in Občino Moravske Toplice pripravila tradicionalni mladinski gasilski tabor, ki bo letos že tretjič zapored.

Ta bo letos potekal na območju Občine Moravske Toplice. Kot nam je povedal Slavko Škerlak, pobudnik in vodja dosedanjih taborov, tematika tovrstnih taborov ni izključno gasilske narave, saj bo program vključeval tudi spoznavanje okolja, topografijo, spoznavanje narave in preživetja v naravi ter kulturne dejavnosti. V pester program dela mladih gasilcev-tabornikov pa bo vključeno tudi družabno življenje z raznimi igrami, risanjem, pisanjem ter pripravo igrice, vse to pa bodo udeleženci tabora na zaključni prireditvi predstavili svojim staršem, gostom in sponzorjem.

Tabor mladih gasilcev naj bi se tudi letos odvijal v drugi polovici avgusta in bo trajal od 5 do 7 dni. Udeležijo se ga lahko člani gasilskih društev iz vseh štirih upravnih enot Pomurja. Dobrodošli so tudi mladi, ki bi želeli spoznati gasilstvo, kakor tudi mladi z zadnjih dveh taborov (Bukovnica '96 in '97), saj bo vsem omogočeno, da bodo preživeli nekaj lepih in poučnih počitniških dni v naravi. Nečlani se bodo morali oglasiti pri gasilskem društvu v svojem kraju. Na osnovi izkušenj se lahko nato udeleženci tabora prostovoljno odločijo o članstvu v gasilskem društvu v svojem kraju. Udeležijo se ga lahko učenci od 1. – 8. razreda osnovnošolskega izobraževanja.

Mentorje oz. vodje bo na podlagi izkušenj preteklih let izbrala Gasilska zveza Murska Sobota, vanj pa bodo vključeni starejši člani gasilskih društev iz gasilskega poveljstva Občine Moravske Toplice. Med vzgojitelji bodo tudi letos tisti, ki se profesionalno ukvarjajo z vzgojo otrok. Vsako gasilsko društvo, ki prijavi večje število svojih članov, mora zagotoviti tudi mentorja iz svojih vrst.

Tudi letos naj bi se tabora udeležilo okrog 150 ljudi. Da bi se na tabor kar najbolj pripravili, bo vodja tabora Slavko Škerlak skupaj z organizacijskim odborom k sodelovanju povabil vse osnovne šole in gasilska društva v regiji, kakor tudi druge strokovne službe (zdravstveno službo, policijo, uprava za zaščito in reševanje ter druge).

KUD Avgust Gašparič Vučja Gomila NOV VETER V JADRIH PRIZADEVNIH KULTURNIKOV

V preteklosti je bilo življenje na kulturnem področju tako kot v številnih krajih na Goričkem bogato tudi v Vučji Gomili. Na začetku leta 1980 je namreč v tem kraju na južnih obronkih Goričkega začelo delovati Kulturno-umetniško društvo Avgust Gašparič, ki je bilo dolga leta med najaktivnejšimi tovrstnimi društvi daleč naokoli.

Po mrtvilu v zadnjih letih, v prvi vrsti zaradi pomanjkanja kadrov ter boleznih nekaterih ključnih nosilcev kulturnega delovanja v kraju, so v začetku letošnjega leta vučjegomilski kulturniki doživeli prepород, trdno prepričani, da bo društvo v nekaj letih spet doseglo raven, ki so jo nekoč že imeli...

V to verjame tudi organizacijski vodja društva, sedanji podpredsednik KUD Avgust Gašparič Štefan Kržan-ko, ki je bil ob ženi Tončki ter Olgi Gutman eden od pubudnikov za ustanovitev društva.

»V preteklosti smo v našem društvu ob slehernem prazniku pripravili priložnostne proslave ter sami izvedli kulturno-zabavne prireditve, imenovane Veseli večeri. Tudi počastitev dneva žena je bila vsako leto naša zelo pomembna prireditev. Leta 1984 smo pripravili celo prireditev borovo gostovanje, ki je bilo zelo uspešno, saj je samo pri organizaciji sodelovalo kar 146 krajanov.

Letos smo po nekaj letih presekali mrtvilo v kraju, začeli z obnovo članstva ter zbirali člane in tudi že igralce oz. nastopajoče, da društvo nadalje de-

luje vestno in točno po načrtu. Ker sva jaz in moja žena Tončka že starejša, smo na novo razdelili tudi delo. Tako bo za režijo prireditev skrbela upokoje-na učiteljica Olga Gutman, naloge predsednika pa bo opravljal Emil Kakaš. Upam si trditi, da bo naše društvo tudi v prihodnje delovalo složno in vestno ter bomo na ta način negovali bogato tradicijo ljudskega izročila pokrajine ter kulture.«

Kot smo izvedeli, imajo v letošnjem letu kulturniki iz Vučje Gomile v načrtu pripravo svečanosti ob dnevu državnosti, dnevu samostojnosti ter ob občinskem prazniku, odzvali pa se bodo tudi na prireditve ob drugih priložnostih v kraju in občini.

Ker so kulturniki iz Vučje Gomile letos že izvedli prireditev ob materinskem dnevu, ko so tudi pogostili vse žene, ob slovenskem kulturnem prazniku pa so gostovali v Tešanovcih, upravičeno pričakujejo finančno podporo Občine Moravske Toplice. V Vučji Gomili pa bi radi čimprej uredili dvorano v vaško-gasilskem domu, ki sodi med dvorane kulturnega pomena, in kupili noše za člane folklorne skupine.

TUDI LETOS OLIMPIJSKI TEK

Naša občina bo v soboto, 20. junija, že peto leto zapored gostila ljubitelje teka, ki bodo s svojim nastopom zopet potrdili olimpijsko geslo »Pomembno je sodelovati in ne zmagati«. Tudi letos je izvedbo nad olimpijskim tekom prevzela Občinska športna zveza Moravske Toplice oziroma njena komisija za atletiko, pri izvedbi te množične športno-rekreativne prireditve, ki vsako leto privabi okrog 500 ljubiteljev teka, pa bo sodelovalo tudi Zdravilišče Moravske Toplice.

Štartno-ciljni prostor bo tudi tokrat pri športnem parku zdraviliškega kompleksa, kjer se bo kulturno-zabavni program pričel že ob 16. uri. Po nagovorih župana, predstavnika zdravilišča in občinske športne zveze bo

ob 17. uri štart olimpijskega teka. Tekočem bosta na voljo dve progi: daljša in nekoliko zahtevnejša na 10 ter krajša in ravninska na 4 kilometre, speljani pa bosta po naselju Moravske Toplice oziroma delu Zgornjih Moravec in Suhega Vrha.

Prijave za tek zbirajo na dan prireditve od 16. ure naprej na štartno-ciljnem prostoru. Prispevek za odrasle udeležence je 300, za osnovnošolce in mlajše pa 200 tolarjev.

Sicer pa bo v Moravskih Toplicah živahno vso soboto, saj bo od 11. ure naprej potekalo vseslovensko srečanje imetnikov Olimpijskega kartice, ob 10.15 pa bo v občinski stavbi še okrogla miza o aktualnih vprašanjih športa.

2. odprto prvenstvo občine Moravske Toplice v krosu

LEPA TEKAŠKA PRIREDITEV V MOTVARJEVCIH

Šport ne pozna meja. O tem smo se lahko (ponovno) prepričali tudi pred prvomajskimi prazniki v slikovitih Motvarjevcih, kjer smo gostili ljubitelje teka vseh generacij, od petletnikov do tistih s sedmimi križi, ter različnih poklicev, od osnovnošolcev do direktorjev in celo – poslancev in svetnikov.

Občinska športna zveza Moravske Toplice oziroma v okviru le-te delujoča komisija za atletiko je namreč v sodelovanju z Nogometnim klubom Prosenjakovci ter Krajevno skupnostjo Motvarjevci pri tamkajšnjem športnem centru letos pripravila 2. odprto prvenstvo Občine Moravske Toplice v krosu s prvomajskim družinskim piknikom. Poslastica tekaškega praznika v Motvarjevcih je bil tako kot lansko leto – tek pomurskih poslancev, županov in direktorjev.

Ko smo lansko leto z domačini v Selu pripravili prvo tovrstno tekmovanje, se ga je udeležilo čez 200 ljubiteljev teka. Letošnjega tekaškega praznika v Motvarjevcih (gostitelj je bil izbran na podlagi razpisa, kar bo praksa tudi v prihodnje, saj si v komisiji za atletiko prizadevamo, da bi to športno disciplino približali čim večjemu krogu občanov v naši občini), pa se je odzvalo že okrog 250 tekašev.

Zlasti številni so bili odziv med osnovnošolci, saj so se učenci z osnovnih šol Kapela, Gornji Petrovci in Bogojina v Motvarjevce pri-

peljali kar s posebnimi avtobusi; prišli pa so tudi iz Šalovec, Male Nedelje, Radenec, Murske Sobote, Jarenine, Mute, Ptuj... V teku županov, poslancev in direktorjev so letos pogum, da se preizkusijo sami s seboj, zbrali le štirje (lani jih je bilo kar deset): najbolj se je odlikoval poslanec Ciril Pucko, ki je s tem samo potrdil, da je tudi odličen športnik; direktor LB Pomurske banke Viktor Šbül je potrdil dobro fizično pripravljenost, saj je tudi tokrat osvojil drugo mesto, župan domače občine Franc Cipot pa je bil tretji. Direktor

soboške bolnišnice in državni svetnik dr. Bojan Korošec si menda ni »upal« v ospredje zaradi poklicne dolžnosti, saj je »skrbel«, da se med tekom pomembnim možem ne bi slučajno »kaj zgodilo«. Poslancu Gezi Džubanu se je očitno lansko leto, ko je tekel, zdelo desetkrat po sto metrov preveč, zato je bil letos med gledalci.

V ekipni razvrstitvi so bili najuspešnejši učenci OŠ Bogojina. OŠ Kapela ter OŠ Fokovci. Domačini si za zgledno organizacijo in vzorno pripravljeno progo zaslužijo vse čestitke.

REZULTATI

Mlajši dečki A

(LETNIK 1989 IN MLAJŠI) – 1000 M
Borut Puhan, OŠ Bogojina
Mitja Rogač, OŠ Bogojina
Aleš Casar, OŠ Bogojina

Mlajše deklice A

(LETNIK 1989 IN MLAJŠE) – 1000 M
Jozica Meričnjak, OŠ Bogojina
Monika Benkovič, OŠ Bogojina
Jerneja Pintarič, OŠ Kapela

Mlajši dečki B

(LETNIK 1987 IN 1988) – 1000 M
David Horvat, OŠ Fokovci
David Škalič, OŠ Fokovci
Tomaž Zadravec, OŠ Fokovci

Mlajše deklice B

(LETNIK 1987 IN 1988) – 1000 M
Nuša Trstenjak, OŠ Kapela
Saška Vugrinec, OŠ Radenci
Andreja Magdič, OŠ Šalovci

Dečki

(LETNIK 1985 IN 1986) – 2000 M
Dejan Cvetkovič, OŠ Šalovci
Gregor Marušič, OŠ Negova
Uroš Gomboc, OŠ Bogojina

Deklice

(LETNIK 1985 IN 1986) – 1000 M
Lucija Cvetko, OŠ Mur. Sobota
Nina Jakopec, OŠ Radenci
Andreja Pohar, OŠ Fokovci

Starejši dečki

(LETNIK 1983 IN 1984) – 2000 M
Jože Šmidhofer, OŠ Radenci
Tadej Šiftar, OŠ Radenci
Leon Berden, OŠ Bogojina

Starejše deklice

(LETNIK 1983 IN 1984) – 2000 M
Martina Peršak, OŠ Mala Nedelja
Andreja Štefko, OŠ Bogojina
Moja Horvat, OŠ Bogojina

Mlajši mladinci

(LETNIK 1981 IN 1982) – 3000 M
Vlado Dervarič, Sebeborci
Drago Vagner, Sebeborci
Slavko Miholič, Čikečka vas

Mlajše mladinke

(LETNIK 1981 IN 1982) – 2000 M
Ana Šmidhofer, Radenci

Starejši mladinci

(LETNIK 1979 IN 1980) – 3000 M
Andrej Flajshaker, Maribor
Iztok Kocet, Kobilje
Tomaž Frumen, Maribor

Člani

(LETNIK 1978 IN STAREJŠI) – 5000 M
Franci Zupanič, TK Maraton Ptuj
Miha Svrznjak, TK Maraton Ptuj
Drago Škerlak, Stanjevci

Veterani

(LETNIK 1958 IN STAREJŠI) – 5000 M
Slavko Kumek, SZ Gor. Radgona

Jože Šmidhofer, TS Radenska
Marjan Jakopec, TS Radenska

Veteranke

(LETNIK 1963 IN STAREJŠE) – 2000 M
Jozica Šiftar, TS Radenska

Tek pomurskih poslancev, direktorjev, županov in managerjev – 1000 M

Ciril Pucko, Turmišče
Viktor Šbül, Černelavci
Franc Cipot, Tešanovci
Bojan Korošec, Murska Sobota

Tek občanov – 1000 M

Štefan Ivanič, Filovci
Atila Horvat, Motvarjevci
Saša Györek, Motvarjevci

Tek občank – 1000 M

Štefka Trček, Murska Sobota
Zarja Vučklič, Selo
Marjanca Recek, Tešanovci

NK ČARDA V III. SLOVENSKI LIGI

Redke so nogometne ekipe, ki se lahko pohvalijo s tako odmevnimi tekmovalnimi uspehi kot prav nogometaši članske vrste Čarde iz Martjanec, ki so se po zadnjem ligaškem tekmovanju uspeli uvrstiti v III. državno nogometno ligo. To je doslej njihov največji uspeh, zato ima napredovanje v slovensko ligo toliko večjo težo. Tudi zato, ker je Čarda v I. medobčinski nogometni ligi Murska Sobota tekmovala samo eno sezono.

Če poznate športni kolektiv martjanskih nogometašev polže, potem je napredovanje v državno ligaško tekmovanje realno plačilo za trud, ki so ga v športnem kolektivu vestno in požrtvovalno vložili tako igralci, trenerska ekipa z Bojanom Malacičem na čelu, kakor vodstvo kluba s predsednikom Vladom Nemešem ter seveda številnimi sponzorji, krajanji in veliko drugimi. Kljub temu, da je nogomet kolektivni šport,

kjer je kolegalnost v igri še kako pomembna, velja ob tej priložnosti izpostaviti tudi njihova najboljša strelca: Kristjan Kerec je s 23 doseženimi zadetki najboljši strelac lige, Roberta Titana pa 19 zadetkov uvršča na mesto drugega najboljšega strelca lige.

Kakor sleherni športni kolektiv se tudi NK Čarda ubada s pomanjkanjem finančnih sredstev, zato iščejo nove sponzorje. Vodstvo kluba je prepričano,

da se bo sedaj s sponzorji nekoliko lažje pogovarjati, saj ima napredovanje v višji nivo tekmovanja večjo težo, pa tudi medijska odmevnost je večja. Tudi načrti martjanskih nogometašev v prvem letu tekmovanja v tej ligi – ostati na tem nivoju tekmovanja, so zelo realno zastavljeni.

Ker pa brez mladih tudi v športu ni napredka, pod nadzorom trenerja Kolomana Pintariča uspešno deluje tudi mla-

dinska ekipa. Ta je v 1. soboški medobčinski ligi zasedla 4. mesto, njihov igralec Sebastjan Zadravec pa je dosegel 37 zadetkov, kar ga uvršča na drugo mesto strelcev omenjene mladinske lige. Za člansko moštva pa sta mestoma že nastopila mladince Bojan Žilavec in Aleš Kuhar.

Čestitkam k največjemu uspehu NK Čarda v vsej njegovi 26-letni zgodovini se pridružuje tudi uredništvo Lipnice.

Občinska športna zveza Moravske Toplice

Z MNOŽICO PRIREDITEV PRESEGLI VSA PRIČAKOVANJA

V občini Moravske Toplice je bila v začetku lanskega leta ustanovljena Občinska športna zveza Moravske Toplice, ki je s tem od občinskega odbora za družbene dejavnosti prevzela vse projekta s področja športa in rekreacije. V zvezo je bilo že ob ustanovitvi vključenih 17 klubov oziroma društev.

Ker je športna dejavnost v tej največji občini na območju soboške upravne enote zelo razvejana, deluje v športni zvezi za lažje delo in boljše koordinacijo več komisij oziroma odborov: za veliki nogomet, mali nogomet, hokej na travi, strelstvo, kolesarstvo in atletiko.

Kakor povsod se tudi v moravskotopliški občinski športni zvezi ubadajo s problemom pomanjkanja denarja, zato si upravni odbor zveze prizadeva, da bi bilo čimveč denarja za šport iz naslova države zagotovljenih tudi v okviru občinskega proračuna. Zveza je lansko leto na republiške razpise za pridobivanje sredstev s področja športa prijavila pet projektov, od tega sta bila dva odobrena, in sicer bo država dva milijona tolarjev namenila za dokončanje večnamenske športne dvorane pri nogometnem igrišču v Martjancih, milijon pa bo zagotovila za sanacijo športnega igrišča pri Osnovni šoli Bogojina.

Zveza oziroma njene komisije so bile v lanskem letu zelo aktivne, saj so pod okriljem občinske športne zveze pripravile vrsto odmevnih tekmovanj in športno-rekreativnih prireditev. **Komisija za atletiko** je konec aprila v Selu pripravila prvo odprto prvenstvo Občine Moravske Toplice v krosu, katerega se je udeležilo čez 200 ljubiteljev teka; Olimpijski tek v juniju, ki je bil v Zdravilišču Moravske Toplice že četrtič, pa je privabil kar 480 tekačev. Jeseni pa je bilo v Selu že II. občinsko prvenstvo v krosu, ki je bilo hkrati tudi izbirno za sestavo občinske reprezentance za nastop na zaključku jesenskih krosov v Velenju. V komisiji, ki jo vodi Geza Grabar, bodo tudi letos pripravili podobne tekaške prireditve. Odprto prvenstvo občine v krosu, ki je že bilo v Motvarjevcih, je

privabilo čez 250 tekačev, 20. junija bo v Moravskih Toplicah Olimpijski tek. Jesenski kros za učence osnovnih šol Bogojina, Fokovci in Prosenjakovci naj bi bil konec septembra v Bogojini. V komisiji za atletiko pa dolgoročno razmišljajo, da bi v počastitev občinskega praznika, to je v začetku septembra, pripravili tudi elitno člansko tekaško prireditev ter nagradili najboljše.

Minulo leto je na pobudo komisije za mali nogomet, ki jo vodi Štefan Ferencik, začela delovati občinska liga v malem nogometu, v kateri tekmuje šest ekip. Klubi malega nogometa iz Noršinec, Sebeborci in Mlajtinec tekmujejo v medobčinskih ligaških tekmovanjih. Na turnirju v Sebeborcih je lani naslov občinskega prvaka že drugič pripadel domačinom; v športnem centru v Filovcih pa je ob mesecu športa na nočnem turnirju prvo mesto osvojila vrsta Ivanec, ki je na medobčinskem turnirju osvojila visoko drugo mesto.

Komisija za veliki nogomet pod vodstvom Emila Vučkica je ob malem nogometu najštevilčnejša, saj je vanjo vključenih kar pet klubov. Lani je komisija pripravila občinsko pokalno tekmovanje v Bogojini in Selu, naslov najboljšega pa je po pričakovanju pripadel NK Čarda. Tudi letos bodo pripravili občinski turnir, vendar za razliko od lanskega leta samo v enem delu. Komisija se zlasti ubada s problemom previsokih tekmovalnih taks, ki jih določa Medobčinska nogometna zveza Murska Sobota, saj klubi ne zmorejo več plačevati teh prispevkov, kaj šele sodnike in druge nujne stroške.

Z ustanovitvijo kluba hokeja na travi, se lahko v Občinski športni zvezi Moravske Toplice in občini, pohvalijo z edinim klubom v prvi zvezni ligi. Lansko leto je

klub osvojil 4. mesto, dobro jim kaže tudi letos. V Klubu hokeja na travi Moravske Toplice si bodo tudi v prihodnje prizadevali, da bi v svoje vrste pritegnili čimveč mladih. Tako že delujeta mladinska moška in ženska selekcija.

Komisija za kolesarjenje je pod vodstvom Jožeta Škerlaka lani septembra ob občinskem prazniku uspešno pripravila I. rekreacijski kolesarski maraton, ki naj bi s štartom in ciljem pri Zdravilišču Moravske Toplice na dveh različnih progah odselej postal tradicionalen.

Zaradi nezadovoljivega sodelovanja med strelskim športom in Občinsko športno zvezo so letos za odgovornega za področje strelstva v občini zadolžili Evgena Solarja, ki bo z nekaterimi občinskimi tekmovanji in šolskimi turnirji skušal to dejavnost bolj približati mladim.

V občinski športni zvezi so po odprtem prvenstvu občine v krosu in teku poslancev, županov in direktorjev pred dnevi v Zdravilišču Moravske Toplice uspešno izpeljali tudi množično akcijo Veter v laseh, katere so se udeležili učenci vseh treh osnovnih šol v občini, medse pa so povabili tudi učence z OŠ Puconci, s katerimi že po tradiciji zelo dobro sodelujejo. V poletnem času bo v Mlajtincih pokalno občinsko tekmovanje v malem nogometu, 20. junija bo v Zdravilišču Moravske Toplice Olimpijski tek s srečanjem imetnikov olimpijske kartice, naslednji dan bo tam Kolesarski maraton Ajda, v juliju bodo pripravili množično akcijo Naučimo se plavati, v začetku avgusta bo v Martjancih pokalno občinsko tekmovanje v velikem nogometu, v začetku septembra rekreacijski kolesarski maraton Občine Moravske Toplice, septembra bodo pripravili množične prireditve ob Mesecu športa z občinskim krosom, decembra pa bodo na sporedu še: novoletni turnir v malem nogometu, izbrali bodo najboljše športnike in športne kolektive v občini, organizirali pa bodo tudi nekatere seminarje za športne funkcionarje. Tudi na strelska tekmovanja ne bodo pozabili.

Se letos pa naj bi v Občinski športni zvezi Moravske Toplice evidentirali članstvo ter opravili zanje zavarovanja.

Občinska športna zveza Moravske Toplice, vodi jo **Branko Recek**, uspešno sodeluje tudi s Športno unijo Slovenije, Olimpijskim komitejem Slovenije, Ministrstvom za šolstvo in šport ter drugimi državnimi institucijami, kakor tudi s podobnimi športnimi zvezami v Murski Soboti, Lendavi in Ljutomeru.

NEUTRUDNI GEZA GRABAR

Znani tekač Geza Grabar je v prvih mesecih leta dosegel več imenitnih uspehov, posebej moramo omeniti 2. mesto med člani v ciklusu sedmih mednarodnih krosov, ki so se zvrstili v Avstriji in Sloveniji. Druge vidnejše uvrstitve: 2. mesto v teku na 10 milj v Gradcu, 2. mesto v teku trojk na 28 km v okviru prireditev Pohod 98 v Ljubljani, 2. mesto v pol maratonu na 18. mednarodnem maratonu Treh src v Radencih, kjer je nastopilo več kot 500 tekačev. Prav v Radencih je Geza Grabar dosegel uvrstitve, ki spadajo med njegove najuspešnejše nastope, in sicer: dve zmagi, dvakrat tretje mesto ter kar sedemkrat drugo mesto.

Ludvik SOČIČ

Pripravil: Geza Grabar

**ESTERIJA
SLOVENIJE**

Ljubitelji iger na srečo
LOTO / Športna napoved /
3 x 3 / Deteljica /
HIP / Ekspres

vabljeni
 v TIC Moravske Toplice
 Kranjčeva 3 (občinska stavba),
 kjer lahko vplačate in igrate.

DELOVNI ČAS
 Ponedeljek in torek 8.00-16.00
 Od srede do petka 8.00-18.00
 Ob sobotah 7.00-12.00

NK ČARDA iz Martjanec – član III. slovenske lige

Stojijo (z leve): Gusti Cifer (fizioterapevt), Bojan Malacič (trener), I. Cifer, Norčić, Lang, Čigüt, Molnar, Cmor, F. Horvat, Babič, Kerec, Vlado Nemeš (predsednik)
 Čepijo: Panker, Lepoša, Titan, Čarni, D. Horvat, Zadravec, Panič, Hajdinjak, Štefan Kerec (tehnični vodja)

KONEC TEKMOVALNE SEZONE 1997/98

Nogomet

NK Čarda si je pred zaključkom prvenstva zagotovila 4. mesto v 1. medobčinski ligi MS in uvrstitev v III. državno ligo vzhod.

Preostala moštva iz občine so tekmovala v 2. medobčinski ligi MS, kjer so Prosenjakovci osvojili naslov prvaka s 57 točkami, ostale ekipe pa zasedle mesta pri dnu razpredelnice: Tešanovci so peti (26 točk), Bogojina šesta (11 točk) in Rotunda zadnja – sedma z 9 točkami.

Mali nogomet

KMN Noršinci in Sebeborci sta tekmovala v najvišjem rangu – 1. medobčinski ligi MS. Noršinci so zasedli 8. mesto s 25 točkami, Sebeborci pa 10. mesto z 22 točkami.

KMN Mlajtinci so v 2. medobčinski ligi MS osvojili 37 točk in zasedli 7. mesto.

Končano je prvenstvo v občinski ligi. Zmagali so Prosenjakovci z 49

točkami iz 20 srečanj, drugi so Ivanci s 47 točkami, sledijo pa: Sebeborci (25), Vrelec (20), Vučja Gomila (18) in Filovci (16 točk).

Hokej na travi

V končnici državnega prvenstva so se hokejisti Moravskih Toplic pomerili za 3. mesto z ljubljansko Svobodo in srečanje izgubili z 1:3 (1:1). Na koncu so zasedli četrto mesto v državni ligi.

F O T O G A L E R I J A

KOLENDAR PRIREDITEV

Moravske Toplice

20. junij 1998 ob 17.00

Olimpijski tek

Andrejci

21. junij 1998 ob 10.00

5. gorski rally motoristov veteranov

Moravske Toplice

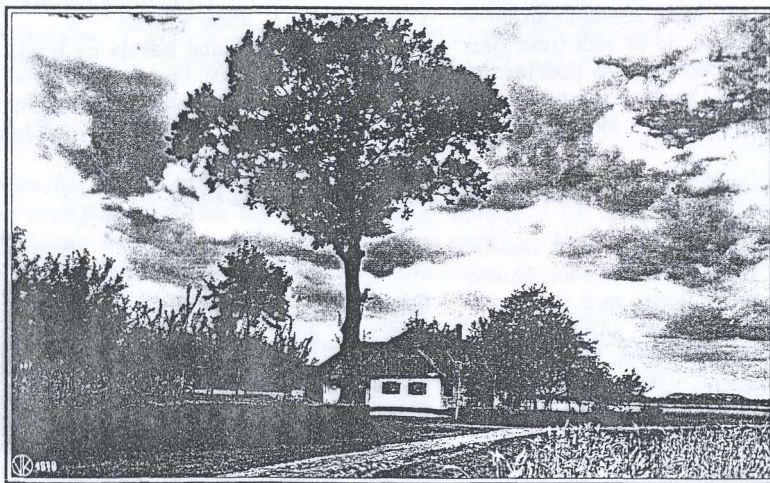
21. junij 1998 ob 10.00

Kolesarski maraton Ajda

Bogojina, Filovci

24. – 28. junij 1998

6. mala lončarska delavnica

POZDRAV IZ PREKMURJA, razglednica iz arhiva Ferija Mesariča

Informativni list Lipnica izdaja občina Moravske Toplice, zanjo odgovarja Franc Cipot, župan • uredil: Ludvik Sočič, šport pripravil: Geza Grabar • prelom in fotoliti: Atelje Antolin • tisk: Solidarnost, junij 1998 • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu občine, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice, tel.: (069) 48-765, 48-810, 48-820, 38-500; faks: 38-502. Osnovne podatke o občini najdete na Internetu na naslovu: <http://www2.arnes.si/~msomt1/>